

Simpele barokopera voor Franse koning

De beroemde Franse filosoof Jean-Jacques Rousseau was ook een niet onverdienlijk componist. Zijn bekendste werk is 'Le devin du village', een charmante opera die op het Franse platteland speelt. In de 18de eeuw was men er dol op. Amateur-musici uit Voorschoten hebben er hun schouders onder gezet.

Door Aad van der Ven

Kroonluchters flonkerden en lakeien in livrei liepen af en aan. In het paleis van Fontainebleau ging op 18 oktober 1752 de opera 'Le devin du village' van Jean-Jacques Rousseau in première met onder het publiek Lodewijk XV en zijn maîtresse Madame de Pompadour. Daar kunnen Theater De Warenar in Wassenaar en het Cultureel Centrum Voorschoten moeilijk tegenop. Dat weerhoudt de spelers van The Broken Consort er niet van in deze zalen dezelfde opera scènisch op te voeren. Drie vocale solisten en een koor werken mee aan de voorstellingen van dit charmante werk van de schrijver/filosoof, die tevens een zeer verdienstelijk componist was.

'Le devin du village', te vertalen als 'De dorpswaarzegger', was in de tweede helft van de 18de eeuw een groot internationaal succes, mede door het iedereen aansprekende, door de componist zelf geschreven libretto. Franse artiesten gaven ook voorstellingen in Den Haag. Het vroegere theater in de Casuaristraat was de plaats waar zij geregeld neerstreken. The Broken Consort hoeft niet zo ver te reizen. Het in 1992 opgerichte ensemble heeft Voorschoten als standplaats. De door María Sanchez geleide amateur-musici repeteren daar in de 17de-eeuwse voormalige boerderij Oud Woelwijck, een locatie die goed past bij het onderwerp van Rousseau's opera.

Verliefd

Colette is verliefd op Colin, vice versa. Maar Colette heeft verdenkt Colin er van dat hij ook belangstelling heeft voor een dame uit de stad. Zij vraagt advies bij een wijzeman, die als 'dorpsoudste' alom gerespecteerd wordt. Deze zorgt er voor dat Colin jaloers wordt door het gerucht te verspreiden dat Colline belangstelling voor een andere man heeft. Nadat de situatie is opgehelderd gaat beider leven weer vrolijk verder. Dit is alles. Rousseau baseerde op dit verhaaltje een aaneenschakeling

van luchtige aria's en duetten, plus een orkestrale Pantomime om op te dansen. En er is een Rondeau Final waarin alle betrokkenen zich tevreden tonen over de oplossing van het misterstand en over hun ongecompliceerde leven op het platteland.

Rousseau propageerde in zijn muziek – en in vurige theoretische geschriften – de zangerige Italiaanse stijl van die tijd. Daarmee kwam hij in conflict met de componisten in zijn omgeving, die de in zijn ogen gemaniëerde Franse stijl aanhingen. Dat hij gekunsteldheid afwees vloeide voort uit zijn manier van denken als filosoof en cultuurhistoricus. Want zijn denkwijze is er op gericht de mens te laten terugkeren naar het morele niveau en de zuiverheid van geest die hij bij de schepping meekreeg. 'Puurheid' en 'natuur' zijn sleutelbegrippen bij 'de grootste van alle moderne moralisten', aldus Schopenhauer over Rousseau. Daarvan getuigt ook deze charmante, pretentieloze 'pastorale'.

Mode

De opera was op maat gesneden voor het Franse hof. Het 'terug naar de natuur' van Rousseau was in de 18de eeuw zeer in de mode. Zo liet Lodewijk XV voor Madame de Pompadour in de tuinen van het reusachtige paleis van Versailles een optrekje bouwen waar zij zich af en toe terugtrok om zich met schapen en kippen te bemoeien. Zij liep daar rond gekleed als herderinnetje. Zo wierp zij, net als andere aristocratische dames in die tijd, even de decadente overdaad van zich af teneinde zich meer 'mens' te voelen.

Regisseur François Gaubert verplaatst nu 'Le devin du village' van de 18de naar de 20ste eeuw. Het verhaal speelt zich hier af in een Frans dorpje in de jaren zestig. De waarzegger die ter plaatse als een autoriteit wordt beschouwd is uitbater van een café. Het draagt de naam Brasserie Rousseau.

The Broken Consort en Vox Clara Voorschoten met 'Le devin du village' van Rousseau. Muzikale leiding: María Sanchez. Regie: François Gaubert. Choreografie: Rachel Farr. Met Jitske Kuiper (sopraan), Dick Visser (tenor), Klaas Aantjes (bas) en Eveline de Jong (dans). Zaterdag 14 juni, 20.30 uur, Theater De Warenar, Wassenaar / Zaterdag 28 juni, 20.30 uur, Cultureel Centrum, Voorschoten / Zondag 29 juni, 16.00 uur, Cultureel Centrum, Voorschoten. Meer informatie: www.brokenconsort.nl

Jitske Kuiper en Dick Visser in 'Le devin du village' van Rousseau.

► Foto: Bernard Foing

Den Haag
Cultureel Centrum
13/10/2014